

AP-115
May-2016
M.A., Sem.-II
407 : Economics
(Micro Economics-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. પરિવર્તનશીલ સાધન સંયોજનનો નિયમ સમજાવો અને ઘટતા વળતરના નિયમનું મહત્વ સમજાવો. 14
અથવા
 (અ) ખર્ચનો પ્રણાલીકાગત સિદ્ધાંત ચર્ચો. 7
 (બ) સમઉત્પાદન વક્રના લક્ષણો સમજાવો. 7
2. ઈજારાયુક્ત હરિફાઈના લક્ષણો જણાવો. ઈજારાયુક્ત હરિફાઈ હેઠળ પેઢીની ટૂંકાગાળાની સમતુલા સમજાવો. 14
અથવા
 (અ) પૂર્ણ હરિફાઈ અને ઈજારા હેઠળ પેઢીની સમતુલાની તુલના કરો. 7
 (બ) કિંમત ભેદભાવ હેઠળ પેઢીની સમતુલા સમજાવો. 7
3. અલ્પહસ્તક ઈજારાનું ખાંચાવાળી માંગરેખાનું મોડેલ સમજાવો. 14
અથવા
 બોમલનું મહત્તમ વેચાણ આવકનું મોડેલ ચર્ચો.
4. ભાડાનો અર્થ આપો અને ભાડાનો આધુનિક સિદ્ધાંત ચર્ચો. 14
અથવા
 (અ) નફાના કોઈપણ બે સિદ્ધાંતો સમજાવો. 7
 (બ) યુલર પ્રમેય વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 7
5. નીચે દર્શાવેલ દરેક પ્રશ્ન માટે શ્રેષ્ઠ જવાબ લખો : 14
 (1) કયા પ્રકારના બજારમાં $MR = MC = AR = AC$ શક્ય હોય છે ?
 (a) ઈજારાયુક્ત હરિફાઈ (b) પૂર્ણ હરિફાઈ
 (c) ઈજારો (d) ઉપરના બધા જ
 (2) તૂટક માંગ રેખાનો નીચેનો હિસ્સો સાપેક્ષ રીતે _____ હોય છે.
 (a) વધુ સાપેક્ષ (b) વધુ અનપેક્ષ
 (c) સંપૂર્ણ અનપેક્ષ (d) સંપૂર્ણ સાપેક્ષ
 (3) નીચે દર્શાવેલમાંથી કયું પૂર્ણ હરિફાઈવાળા બજારનું લક્ષણ નથી ?
 (a) સમાનગુણી વસ્તુ (b) સાધનોની સંપૂર્ણ ગતિશીલતા
 (c) મુક્ત પ્રવેશ નિર્ગમન (d) વસ્તુ વિકલન
 (4) સમ ઉત્પાદન વક્રની બહિર્ગોળતા બે સાધનો વચ્ચેના _____ સીમાંત અવેજીદરને દર્શાવે છે.
 (a) વધતું (b) ઘટતું
 (c) સમાન (d) ઉપરના બધા જ

- (5) સમયના લાંબાગાળે ઉત્પાદન અને સાધનોના કદ વચ્ચેના સંબંધને શેના વડે દર્શાવવામાં આવે છે ?
- (a) કદ વળતરના નિયમ
(b) ઘટતા સીમાંત તુષ્ટીગુણનો નિયમ
(c) પરિવર્તનશીલ સાધન સંયોજનનો નિયમ
(d) એકપણ નહિ
- (6) જ્યારે પેઢીને મળતા આંતરિક કરકસરોના લાભોને આંતરિક અલાભ વડે તટસ્થીકૃત કરવામાં આવે ત્યારે કદ વળતર _____ હોય છે.
- (a) વધતુ
(b) ઘટતુ
(c) સ્થિર
(d) શૂન્ય
- (7) નીચે દર્શાવેલામાંથી કયો ખર્ચ વક્ર ક્યારેય 'U' આકારનો હોતો નથી ?
- (a) સરેરાશ ખર્ચ વક્ર
(b) સીમાંત ખર્ચ વક્ર
(c) સરેરાશ અસ્થિર ખર્ચ વક્ર
(d) સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ વક્ર
- (8) એફ.એમ. નાઈટના મતે નફો _____ માટે મળે છે.
- (a) આર્થિક ગતિશીલતા
(b) નવપ્રવર્તનો
(c) અનિશ્ચિતતા સહન કરવા
(d) ઉપરના બધા જ
- (9) નીચેનામાંથી કયુ ઈજારાયુક્ત હરિફાઈ માટે સાચુ નથી ?
- (a) પેઢીઓ વચ્ચે ઉંચી માત્રામાં આંતરઅવલંબન
(b) વસ્તુ વિકલન
(c) લાંબા ગાળે સામાન્ય નફો
(d) વેચાણ ખર્ચ
- (10) કયા અર્થશાસ્ત્રીના મતે મેનેજરો નફાને મહત્તમ કરવાને બદલે પેઢીના વૃદ્ધિના સમતુલીત દરને મહત્તમ બનાવવાનો પ્રયાસ કરે છે ?
- (a) આર. મારીસ
(b) કુર્નોટ
(c) બરટ્રન્ડ
(d) પોલ સ્વીઝી
- (11) સંયુક્ત નફા મહત્તમીકરણવાળા જોડાણમાં સંયુક્ત નફો ત્યારે મહત્તમ બનશે જ્યારે.
- (a) ઉદ્યોગના MR બરાબર ઉદ્યોગનું MC થાય.
(b) પેઢીના MR બરાબર પેઢીઓનું MC થાય.
(c) પેઢીના MR બરાબર ઉદ્યોગનું AR થાય.
(d) ઉપરનું એકપણ નહિ.
- (12) એવી બજાર પરિસ્થિતિ જેમાં અલ્પ સંખ્યામાં પેઢીઓ સમાનગુણી અથવા ભિન્નતાવાળી વસ્તુઓનું વેચાણ કરે છે તે _____ રીતે ઓળખાય છે.
- (a) પૂર્ણ હરિફાઈ
(b) ઈજારો
(c) અલ્પહસ્તક ઈજારો
(d) એકપણ નહિ
- (13) ખર્ચ અને ઉત્પાદન વચ્ચેનો સંબંધ શું કહેવાય છે ?
- (a) ઉત્પાદન વિધેય
(b) ઉપભોગ વિધેય
(c) ખર્ચ વિધેય
(d) એકપણ નહિ
- (14) અલ્પહસ્તક ઈજારાદાર પેઢીઓમાંથી સૌથી દક્ષ સંચાલનવાળી પેઢી પ્રથમ કિંમત ફેરફાર જાહેર કરે અને ઉદ્યોગની અન્ય પેઢીઓ તેનું અનુસરણ કરે તે શું કહેવાય છે ?
- (a) બેરોમેટ્રીક કિંમત નેતૃત્વ
(b) ઓછા ખર્ચ કિંમત નેતૃત્વ
(c) પ્રભાવશાળી પેઢી કિંમત નેતૃત્વ
(d) ઉપરના બધા જ

AP-115
May-2016
M.A., Sem.-II
407 : Economics
(Micro Economics-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the law of variable proportion and state the importance of law of diminishing returns. 14
- OR**
- (a) Discuss the traditional theory of cost. 7
 (b) Explain the characteristics of Isoquants. 7
2. State the characteristics of monopolistic competition. Explain the short run equilibrium of a firm under monopolistic competition. 14
- OR**
- (a) Compare the equilibrium of a firm under perfect competition and monopoly. 7
 (b) Explain firm's equilibrium under price discrimination. 7
3. Explain the Kinky demand curve model of oligopoly. 14
- OR**
- Discuss Bomal's model of sales revenue maximization.
4. Define rent and discuss the modern theory of rent. 14
- OR**
- (a) Explain any two theories of profit. 7
 (b) Write short note on Euler's theorem. 7
5. For each of the following questions write the best answer : 14
- (1) $MR = MC = AR = AC$ is possible under
 (a) monopolistic competition (b) perfect competition
 (c) monopoly (d) all of the above
- (2) The lower portion of kinked demand curve is relatively
 (a) more elastic (b) more inelastic
 (c) perfectly inelastic (d) perfectly elastic
- (3) Which of the following is not the characteristic of perfect competitive market ?
 (a) homogeneous good (b) perfect mobility of factors
 (c) free entry exit (d) product differentiation
- (4) The convexity of isoquant shows the marginal rate of substitution between two factors _____.
 (a) increases (b) diminishes
 (c) same (d) all of the above

- (5) The relationship between outputs and scale of inputs in the long run is shown by
- The law of returns to scale
  - The law of diminishing marginal utility
  - The law of variable proportion
  - none of the above
- (6) When internal economies enjoyed by a firm are neutralized by internal diseconomies, the returns to scale are _____.
- increasing
  - decreasing
  - constant
  - zero
- (7) Which of the following cost curve is never 'U' shaped ?
- average cost curve
  - marginal cost curve
  - average variable cost curve
  - average fixed cost curve
- (8) According to Prof. F.M. Knight, profit is received for
- Economic dynamics
  - Innovations
  - Uncertainty bearing
  - all of the above
- (9) Which of the following is not true about monopolistic competition ?
- high degree of interdependence among the firms.
  - product differentiation
  - normal profit in the long run
  - advertising expenditure
- (10) According to which economist managers do not maximise profits but instead they seek to maximise balanced rate of growth of the firm.
- R. Marris
  - Cournot
  - Bertrand
  - Paul Sweezy
- (11) In joint profit maximisation cartel, joint profits will be maximised when
- the industry MR equals the industry MC
  - the firm's MR equal the firm's MC
  - the firm's MR equals the industry AR
  - none of the above
- (12) The market situation in which there are few firms selling homogeneous or differentiated products is known as
- Perfect competition
  - Monopoly
  - Oligopoly
  - None of the above
- (13) The relation between cost and output is called
- production function
  - consumption function
  - cost function
  - none of the above
- (14) The firm among the oligopolistic firms with the wisest management which announces a price change first and then followed by other firms in the industry is known as the
- Barometric price leadership
  - Low cost price leadership
  - Dominant firm price leadership
  - All of the above